

F. t. beslutn. vedr. danskundervisning til voksne udlændinge

Beslutningsforslag nr. B 182. Fremsat den 14. april 2009 af Ole Hækkerup (S), Sophie Hæstorp Andersen (S), Lennart Damsbo-Andersen (S), Karen J. Klint (S), Henrik Dam Kristensen (S) og Anne-Marie Meldgaard (S)

Forslag til folketingsbeslutning om en mere målrettet danskundervisning til voksne udlændinge

Folketinget pålægger regeringen at iværksætte tiltag, der kan sikre, at den danskundervisning, som tilbydes voksne udlændinge i Danmark, i højere grad tilpasses målgruppens behov. Her tænkes især på den stigende andel af udlændinge, som kommer til Danmark som arbejdstagere. Det skal ske ved inden 1. juli 2009 at fremsætte lovforslag, der indeholder følgende ændringer i danskuddannelsesloven:

– Starttidspunktet for danskuddannelsen fremrykkes for udlændinge, der er kommet til landet som arbejdstagere.

– Der indføres en ny klippekortsordning til introduktionskurser i dansk for udenlandske arbejdstagere.

– Der indføres en klippekortsordning til en fleksibel danskuddannelse for beskæftigede, uddannelsessøgende eller sygdomsramte udlændinge frem for en 3-årig danskundervisningsret.

– Der indføres introducerende kurser i dansk til au pair-ansatte frem for den 3-årige danskuddannelse.

Bemærkninger til forslaget

Forslagsstillerne ønsker at sikre, at den danskuddannelse, som i dag tilbydes voksne udlændinge i Danmark, i højere grad målrettes disse udlændinges behov. Derfor bør der i danskuddannelsesbuddet tages højde for de ændringer, der de seneste år er sket i målgruppen for danskuddannelse.

Antallet af udlændinge, der kommer til Danmark som arbejdstagere, er de senere år steget. Samtidig er antallet af udlændinge, der er omfattet af integrationsloven, dvs. flygtninge og familiesammenførte, faldet. Det er forslagsstillerens opfattelse, at denne udvikling i højere grad bør afspejle sig i danskuddannelsesbuddet til voksne udlændinge.

Udlændinge, der kommer til landet som arbejdstagere, har ikke nødvendigvis behov for en danskuddannelse, der sigter mod at integrere de pågældende som aktive medborgere i samfundet. Ofte er det primære behov for denne gruppe udlændinge at kunne begå sig på arbejdsmarkedet og lære fagsproget i den branche, de pågældende arbejder inden for. Samtidig er der en række grupper, f.eks. au pair-ansatte, der opholder sig i Danmark kortere tid end 3 år, men som ikke desto mindre er omfattet af det 3-årige introduktionsprogram. Det virker hverken logisk eller hensigtsmæssigt at omfatte personer, der kun opholder sig i landet i højst 18 måneder, af en ret til danskuddannelse i 3 år.

Dertil kommer, at en række udlændinge, f.eks. internationale studerende og udlændinge i beskæftigelse, ikke altid har mulighed for at afslutte uddannelsen og prøven på 3 år. En mere fleksibel tilrettelæggelse af undervisningen, hvor undervisningsmodulerne strækker sig over flere år, vil derfor være hensigtsmæssig for denne gruppe. Det vil eksempelvis betyde, at internationale studerende, der ønsker at blive i Danmark efter endte studier, vil få bedre muligheder for at lære dansk under studieopholdet og dermed også bedre muligheder for at erhverve sig de nødvendige danskundskaber for at kunne begå sig på det danske arbejdsmarked. Dertil kommer, at en række grupper, såsom handicappede eller traumatiserede flygtninge, ikke altid er i stand til at afslutte en danskprøve inden for 3 år.

Bemærkninger til forslagets enkelte dele

Starttidspunktet for danskuddannelsen fremrykkes for udlændinge, der er kommet til landet som arbejdstagere.

Konkret betyder det, at alle udenlandske arbejdstagere får adgang til danskuddannelse, så snart de har fået lovligt ophold i Danmark eller har fået udstedt et kildeskattekort.

Der indføres en ny klippekortsordning til introduktionskurser i dansk for udenlandske arbejdstagere.

For i højere grad at imødekomme arbejdstageres behov for danskundervisning skal der indføres et nyt tilbud i introducerende dansk for arbejdstagere, der giver en indføring i det mest basale dansk, og som kan målrettes bestemte erhverv eller brancher. Det kan ske gennem en ny klippekortsmodel, der sikrer, at tilbuddet er fleksibelt for udlændingene, så det kan tilpasses arbejde og andre behov. Tilbuddet indebærer et frit valg af forskellige moduler. Grænsegængere bør ligeledes omfattes af retten til introdansk. Klippekortet kan eksempelvis omfatte undervisning op til 250 timer i 1 år, svarende til danskundervisning i 6 timer om ugen, og undervisningen skal ikke omfatte test og prøver.

Der indføres en klippekortsordning til fleksibel danskuddannelse for beskæftigede, uddannelsessøgende eller sygdomsramte udlændinge frem for en 3-årig danskundervisningsret.

Nogle udlændinge kan ikke nå at fuldføre uddannelsen inden for 3 år på grund af travlhed med studier eller arbejde, og nogle udlændinge kan være forhindrede i at fuldføre uddannelsen på grund af sygdom. For at gøre danskundervisningsbuddet mere fleksibelt for disse grupper bør der derfor indføres en klippekortsordning, der giver mulighed for at tage modulerne i den takt, der passer til udlændingens behov. Dette alene, såfremt udlændingen er forhindret i at deltage i undervisning på grund af beskæftigelse, studier eller sygdom. Forslaget ændrer således ikke ved det nuvæ-

rende sigte med det 3-årige introduktionsprogram, som er at sikre, at udlændinge hurtigst muligt gennemfører danskuddannelsen og bliver selvforsørgende. Der er ligeledes ikke tale om at forlænge danskundervisningen med flere timer, men alene om at forlænge danskundervisningsperioden.

Der indføres introduktionskurser i dansk til au pair-ansatte frem for den 3-årige danskuddannelse.

Au pair-ansatte skal have ret til 1-2 moduler i introducerende dansk eller anden danskundervisning. Har den enkelte au pair-ansatte behov for mere undervisning, kan dette ske mod brugerbetaling, eventuelt finansieret af værtsfamilien.

I forlængelse af disse forslag kan det overvejes at ændre modultakstfinansieringen. En evaluering udført af Deloitte på vegne af Integrationsministeriet, kaldet »Modultakstfinansieringen i danskuddannelserne«,

fra 2008 viste netop, at der er behov for at se på, om modultaksterne fastlåser et dynamisk marked, således at priserne ikke afspejler de reelle omkostninger, og således at afregningen ikke afspejler kursisternes færdigheder og progression. Desuden kan det overvejes at forenkle og harmonisere opkrævningen af gebyr.

Omkostninger.

Det er alene forslaget om en ny klippekortsordning til introduktionskurser i dansk for udenlandske arbejdstagere, der vurderes at være forbundet med omkostninger. Disse udgifter er engangsudgifter relateret til at udvikle det nye tilbud. Til gengæld vil dette danskuddannelsesstilbud indholdsmæssigt være mindre omfattende, idet der er fokus på sprog og ikke kultur og samfundsforhold, hvilket medfører en besparelse. Dermed vil nærværende forslag over en årrække være udgiftsneutralt i forhold til den gældende ordning.

Skriftlig fremsættelse

Ole Hækkerup (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en mere målrettet danskundervisning til voksne udlændinge.

(Beslutningsforslag nr. B 182).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.